

Bijdrage Royal A-ware aan rondetafel biologische landbouw, oktober 2026

Royal A-ware is een internationaal familiebedrijf met ruim 135 jaar ervaring in food dat denkt in generaties in plaats van jaren. Vanuit de langetermijn visie werken wij dagelijks met ruim 5.300 collega's, melkveehouders, klanten en afnemers aan toekomstbestendige agri-food ketens. Duurzaamheid is daarbij geen doel op zichzelf, maar een voorwaarde voor een gezonde en rendabele keten waarin alle partijen kunnen blijven investeren. Onze missie: de kortste route van consument tot koe. Dit is leidend in alles wat we doen.

Royal A-ware ondersteunt daarom de verdere ontwikkeling van biologische landbouw in Nederland. Biologische productie biedt kansen voor melkveehouders, draagt bij aan biodiversiteit en sluit aan bij een groeiende groep consumenten die bewust kiest voor producten met een biologische herkomst. Tegelijkertijd vraagt de realisatie van de ambities op het gebied van biologische landbouw om realisme over de werking van de markt.

De grootste uitdaging ligt niet aan de productiekant, maar aan de vraagkant

De centrale vraag is niet of biologische landbouw moet groeien, maar onder welke voorwaarden die groei duurzaam kan plaatsvinden. Onze ervaring in de zuivelketen leert dat groei alleen succesvol is wanneer aanbod gelijke tred houdt met de vraag.

Wanneer productie van biologische melk sneller groeit dan consumptie, ontstaat druk op prijzen. Hierdoor daalt de melkprijs voor biologische melk en komt het verdienvermogen van biologische melkveehouders onder druk te staan. Uiteindelijk kan dit ertoe leiden dat het vertrouwen van melkveehouders in omschakeling naar biologisch afneemt en de economische basis onder de biologische zuivelketen wordt verzwakt. Dat is niet in het belang van melkveehouders, consumenten en maatschappij.

Nederland beschikt over innovatieve, ondernemende en vakbekwame melkveehouders. Zij zijn bereid om te investeren in omschakeling naar biologische landbouw wanneer daar voldoende marktperspectief voor de langere termijn tegenover staat. De grootste belemmering voor verdere groei ligt daarom niet zozeer in de bereidheid van melkveehouders om om te schakelen naar biologisch, maar in de ontwikkeling van de Nederlandse vraag naar biologische producten. Deze blijft achter ten opzichte van landen als Denemarken, Duitsland en Oostenrijk. Meer melkveehouders die omschakelen en daarmee het biologische areaal duurzaam laten groeien kan alleen als biologische producten ook daadwerkelijk hun weg vinden naar de consument met een bijbehorende hogere melkprijs.

Een sterk biologisch verdienmodel begint bij een herkenbaar product

De economische basis van biologische melkveehouderij wordt gevormd door de meerwaarde die consumenten en klanten toekennen aan het product. Die meerwaarde ontstaat doordat biologische producten zich onderscheiden door hun productiewijze, certificering en herkenbaarheid in het winkelschap.

Vanuit dat perspectief zijn wij terughoudend over voorstellen die het onderscheid tussen biologische en gangbare stromen verminderen. Wanneer biologische melk wordt bijgemengd in gangbare ketens verdwijnt een belangrijk deel van de zichtbare meerwaarde waarvoor consumenten bereid zijn extra te betalen. Daarmee wordt niet alleen het onderscheidende karakter van biologische producten aangetast, maar ook het verdienmodel waarop biologische melkveehouders hun investeringen baseren. Biologische melkprijzen zullen dalen en daarmee het fundament onder de biologische sector wegslaan. De vergelijking met biobrandstoffen, zoals deze

dikwijls gemaakt wordt, gaat mank: dit is op Europees niveau geregeld en gaat ook niet over een product dat op een specifieke wettelijke wijze wordt geproduceerd, maar over verduurzaming op systeem niveau.

De verdere ontwikkeling van biologische landbouw vraagt daarom om een structureel grotere vraag van biologische producten. Niet om maatregelen die het onderscheid tussen biologische en gangbare productiestromen verkleinen. Daarnaast zal er een toenemende concurrentie zijn vanuit het buitenland op 'echte' biologische producten. Dit zal nadelig zijn voor de positie van Nederlandse biologische melkveehouders. Vanuit markteconomisch perspectief is bijmenging dan ook geen effectief instrument om biologische productie duurzaam te laten groeien.

Melkveehouders hebben tijdens de omschakeling behoefte aan perspectief

Voor melkveehouders is omschakeling naar biologische productie een ingrijpende ondernemersbeslissing. De omschakelperiode brengt investeringen, hogere kosten en extra risico's met zich mee, terwijl de hogere opbrengstprijzen van biologische melk niet beschikbaar is.

Juist in deze fase is vertrouwen in een stabiel marktperspectief cruciaal. Melkveehouders moeten de zekerheid hebben dat hun investering in omschakeling wordt beloond door structurele vraag vanuit de markt. Overheidsbeleid en -financiering kan hier een belangrijke rol spelen door risico's tijdens de omschakelperiode te verkleinen en tegelijkertijd te investeren in structurele groei van de afzetmarkt.

Drie beleidsprioriteiten voor Kamer en kabinet

Royal A-ware ziet drie maatregelen die daadwerkelijk kunnen bijdragen aan een gezonde groei van biologische landbouw.

Ten eerste vragen wij om een ambitieuzere inzet op publieke inkoop dan de eerder aangekondigde 25% (stand van zaken brief Kabinet, juli 2026). Wanneer overheden, zorginstellingen, scholen en andere publieke organisaties vaker kiezen voor biologische producten, ontstaat structurele en voorspelbare vraag. Daarmee wordt direct een bijdrage geleverd aan marktontwikkeling en afzetzekerheid.

Ten tweede pleiten wij voor gerichte financiële ondersteuning van melkveehouders tijdens de omschakelperiode door de overheid. Juist in de jaren waarin ondernemers investeren, maar nog niet kunnen profiteren van de biologische melkprijs, kan tijdelijke ondersteuning een belangrijk verschil maken.

Ten derde vragen wij aandacht voor consumptiestimulering. Een tijdelijke vergoeding door de overheid voor het prijsverschil tussen gangbare en biologische producten kan helpen om meer consumenten kennis te laten maken met biologische producten en de vraag structureel te versterken. Dit is effectiever dan een eenzijdige focus op verhogen van de productie van biologische melk.

Royal A-ware steunt de verdere ontwikkeling van biologische landbouw als waardevol onderdeel van het Nederlandse voedselsysteem. Voor een succesvolle groei van het biologische areaal is het echter cruciaal dat beleid zich richt op het versterken van de vraag, marktontwikkeling en het verdienvermogen van melkveehouders. Alleen zo kan het biologische areaal duurzaam groeien en blijvende waarde creëren voor consumenten, melkveehouders en de samenleving.

*Driven
by taste*